

ἀγανοπλέκω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Πελοπν. (Αἶγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγανός καὶ τοῦ ρ. πλέκω.

Πλέκω κατὰ τρόπον, ὥστε ἡ ὑφή νὰ εἶναι ἀραιά, πλέκω ἀραιῶς, χαλαρῶς ἔνθ' ἄν.: Δὲν εἶναι σφιχτὴ ἢ δαντέλλα μου, γιατί ἐγὼ ἀγανοπλέκω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Ἀγανοπλεγμένη κάλτσα Αἶγ. Σῦρ. κ.ά. Ἀγανοπλεγμένο τρικὸ Αἶγ. Σῦρ. κ.ά. Πβ. ἀγανοῦφαίνω.

ἀγανος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄγανους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. γάνος = λίπος.

Ἀηδὴς τὴν γεῦσιν, ἄγευστος, ἄνοστος: Ἀγανον φαεῖ (ἐλέγετο πιθανῶς κατ' ἀρχὰς ἐπὶ φαγητοῦ μὴ ἔχοντος πάχος, ἄρτυμα, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγεύστου καὶ ἀηδοῦς).

ἀγανός ἐπίθ. σύνηθ. ἀανός Κυκλ. ἀνός Κυκλ. ἀγανὲ Τσακων. ἄγανους Μακεδ. (Νιγρίτ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγανός σημαῖνον πρᾶος, ἥσυχος. Τὸ ἀγανους ἐκ τοῦ κατὰ μετάθ. ἀναγός ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου κατὰ τὸ ἄκακος, ἄτελος κττ.

1) Πρᾶος, ἥπιος, ἐπὶ ἀνθρώπου Σκόπ. Ἡ σημ. ἤδη παρ' Ὀμ. β 230 «ἀγανός καὶ ἥπιος ἔστω | σκηπτοῦχος βασιλεύς».

2) Ἀτονος, χαλαρός, ἐκνευρισμένος, ἐπὶ σωματικῆς καταστάσεως Κυκλ. Σάμ. κ.ά.: Εἶν' ὁλότελα ἀγανός Κυκλ. β) Ἀτροφικός, ἰσχνός Στερελλ. (Γραν.): Ἀγανὰ σπαρτά.

3) Ἀραιός, διαφανής, ἐπὶ ὑφασμάτων καὶ πλεκτῶν ἀντικειμένων ἐχόντων ἀραιὰν ὑφήν ἢ ἐπὶ νεφῶν, ὁμίχλης κττ. σύνηθ. καὶ Τσακων.: Ἀγανός χασές. Ἀγανὴ κάλτσα. Ἀγανὸ παννὶ - σεντόνι σύνηθ. Κιλίμ' - π'κάμσου - σκ'τι ἀγανὸ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Βιλέντζα ἀγανὴ αὐτόθ. Μιὰ μαντήλα εἶχα 'ς τοῦ κιφάλι μ' κ' ἱκεῖν' ἀγανὴ Σκόπ. Ἀγανον παννὶ Νιγρίτ. Ἰτε ἀγανὲ (ἱστός, παννὶ) Τσακων. 'Σ τὰ δέντρα ἀνάμεσα ἔλαμπε ἀγανὸ καὶ ξεσκισμένο τῆς ἀράχνης τὸ μαγνάδι ΙΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 50 (Συνών. ἀνάγλυκος, ἀνάραιος, ἀρύς, ἀντίθ. κρουσιτός, πυκνός, σφιχτός). Ἀγανὴ ὁμίχλη Ἡπ. Ἀγανὴ καταχνιὰ ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,137. Τὰ βουνὰ γῦρο μαύριζαν ἀνάμεσα 'ς τοῖς ἀγανὲς τουλοῦπες τῶν συγνεφίων Μποῆμ Ζωγραφ. 32. Ἀσπρη κι ἀγανὴ τουλούπα ἀπὸ νεφάκια Μποῆμ Ἀγριολούλ. 86. 4) Ὁ μὴ φυλάττων μυστικά, ἀκριτόμυθος (ἢ μεταφ. ἐξ ἀραιοῦ ὑφάσματος μὴ συγκρατοῦντος ἐντιθέμενον πρᾶγμα, οἷον ἄλευρον κττ.) Σάμ. 5) Ὁ φαινομενικῶς μὲν πλούσιος, πραγματικῶς δὲ πτωχός Κυκλ.

ἀγανοῦφαίνω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Πελοπν. (Αἶγ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγανός καὶ τοῦ ρ. ὑφαίνω.

Ὑφαίνω ἀραιῶς, χαλαρῶς, μὴ συσφίγγων τὴν κρόκην κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν στημόνων διὰ ἰσχυροῦ κτυπήματος τοῦ ὑφαντικοῦ κτενίου ἔνθ' ἄν.: Ἀγανοῦφαίνω τὸ παννί, γιατί δὲ μ' ἀρέσει νὰ 'ναι κρουσιτό Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Ἀγανοῦφασμένος ἀλατζᾶς (ὑφασμα ποικιλόχρουν) Αἶγ. Σῦρ. κ.ά. Ἀγανοῦφασμένο παννὶ - σεντόνι κττ. Αἶγ. Σῦρ. κ.ά. Πβ. ἀγανοπλέκω.

ἀγαν-τάδος ἐπίθ. Ζάκ. Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαν-τάρω κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -άδος.

Ὁ κρατούμενος ἐκ τινος, βασταγμένος, πιασμένος ἔνθ' ἄν.: Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τὸν κλῶνο μιανῆς ἐλαιᾶς κ' ἐμεινε ἀγαν-τάδος Παξ.

ἀγαν-τάρω Ζάκ. Θήρ. Θράκ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Μεγίστ. Μῆλ. Παξ. Πελοπν. (Λακων. κ.ά.) Πόντ. (Οἶν.) Σαλαμ. κ.ά. Ἰγαν-τάρω Νίσυρ. Πελοπν. (Λακων.) ἀγαν-τέρον Παξ. ἀγαν-ταρίζω Παξ. Προστ. ἀγάν-τα.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *agguantare* = συλλαμβάνω, πιάνω. Τὸ ἀγάν-τα ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς προστ. *agguanta*.

1) Δράττομαι, συλλαμβάνω, κρατῶ τι Ζάκ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πόντ. (Οἶν.) κ.ά.: Ἀγαν-τάρω τὸ σκοινὶ Παξ. κ.ά. Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τὸν κλῶνο μιανῆς ἐλαιᾶς αὐτόθ. || Φρ. Ἀγαν-τάρουν τοὺς φτωχοὺς ἀνθρώπους (τοὺς περιπλέκουν εἰς τὰ δίκτυά των. Ἐπὶ τῶν τοκογλύφων) Παξ. Ἀγαν-τάρισα μιὰ καλὴ σπεκουλατσιῶνα (κερδοσκοπικὴν ἐργασίαν) Ἰθάκ. Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τοὺς συνδεθέρους του (δηλ. προσεκολλήθη εἰς αὐτοὺς καὶ ἔτυχε παρ' αὐτῶν ὑποστηρίξεως καὶ βοηθείας) αὐτόθ.

2) Πλησιάζω, καταφθάνω πλοῖον, ὡς ὄρ. ναυτικός Πόντ. (Οἶν.) 3) Βοηθῶ, ἐνισχύω τι (τὸ ἀντικ. δύναται νὰ εἶναι καὶ ἐμψυχον καὶ ἄψυχον) Θήρ. Σαλαμ. κ.ά.: Ἀγαν-τάρισε μας νὰ σάρουμε τὸ παννὶ Σαλαμ. Ἀγαν-τάρω τὴν ἀντέννα (ἐπιθέτω εἰς τὴν κεραίαν ἐνισχυτικόν τι ἐπίθημα) αὐτόθ.

4) Βαστάζω, ἀντέχω, ὑπομένω Θράκ. Μῆλ. Σαλαμ. κ.ά.: Δὲν ἀγαν-τάρω τὴ φωνιὰ Μῆλ. Δὲν ἀγαν-τάρω πρὸς τὰ βάσανα Σαλαμ. Δὲν ἀγαν-τάρω 'ς τὴ δουλειὰ αὐτόθ. Δὲν ἀγαν-τάρει τὸ σκοινὶ σὲ τόσο βάρος αὐτόθ. Πῆρας' ἡ ἡλικία τ', δὲν ἀγαν-τάρ' Ἰθράκ. Ἀκόμ' ἀγαν-τάρ', δὲν εἶναι γιὰ πεθαμὸ αὐτόθ. Τὰ ξύλα ἀγαν-τάρ'νε αὐτόθ.

Προστ. ἀγάν-τα σύνηθ. 1) Πιάσε, κράτησε, στήριξε σύνηθ.: Ἀγάν-τα τὸ φόρτωμα (ὑποστήριξε τὸ φορτίον ζῦφου, τὸ ὅποῖον κλίνει πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν) Σαλαμ.

2) Ἀντεχε, ὑπόμενε, βάστα σύνηθ.: Ἀγάν-τα καὶ θὰ γλυτώσης. Ἀγάν-τα παλληκάρη! σύνηθ. || Ἀσμ.

Ἀγάν-τα, Ἄννα, γάν-ταρε, κ' εἶν' ὁ καιρὸς μεάλος κ' ἐμεῖς θὰ πολεμήσωμεν νὰ διώξωμεν τὸν Χάρων

Νίσυρ. 3) Ἐπιρρηματ. ἐμπρὸς πάσῃ δυνάμει, ὁλονὲν ταχέως σύνηθ.: Φρ. Ἀγάν-τα τὰ κουπιά! (κωπηλάτει μὲ δυνάμει) σύνηθ. Κάνω ἀγάν-τα (καταβάλλω δυνάμεις ἰσχυρὰς πρὸς ἐπίτευξιν ἔργου τινός) Παξ. Θέλει ἀγάν-τα ἡ δουλειὰ αὐτόθ. Ὅλο ἀγάν-τα, ὅλο ἀγάν-τα, καὶ τὰ κατὰφερα αὐτόθ. Πβ. ἀβάντι 2.

ἀγάντζωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀγάτζωτος Κυκλ. (Μῆλ. κ.ά.) ἀάτζωτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαντζώνω.

Ὁ μὴ συγκρατούμενος δι' ἀρπάγης ἔνθ' ἄν.: Εἶν' ἀγάτζωτος, δὲ γατζώνεται πουθενά, γλιστροῦ σὰ χέλυ, δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν πιᾶσῃ Κυκλ.

ἀγάν-το τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαν-τάρω. Πβ. σημ. 3.

Χρηματικὴ ἀμοιβή: Τοῦ ἔδωσα τὸ ἀγάν-το καὶ δὲν ἤρθε νὰ μοῦ ἀποτελειώσῃ τὴ δουλειά.

ἀγάνωτος ἐπίθ. (Ι) κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀγάνουτους βόρ. ιδιῶμ. ἀγάνουτε Τσακων. ἀάνωτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γανώνω (Ι).

1) Ὁ μὴ γανωμένος, ἥτοι ὁ μὴ ἀλειμμένος διὰ κασιτέρου ἢ πίσσης ἢ ἄλλης τινὸς ὕλης εἰδικῆς σκευασίας, ἐπὶ σκεύους χαλκίνου καὶ γενικῶς μεταλλίνου ἢ πηλίνου κττ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.:

